

VLEESCHAUWER, Kamiel de (Assenede 9 juli 1873 – Veurne 28 mei 1975). Vader van **Herman de Vleeschauwer** en grootvader van **Camiel de Vleeschauwer**.

Was na studie te Zelzate en te Mol van 1896 tot 1933 in het onderwijs werkzaam: als onderwijzer te Dendermonde (1896-1902), hoofdonderwijzer te Oudegem (1902-1913), kantonnaal schoolinspecteur voor het lager onderwijs te Menen (1913-1923) en van 1923 tot 1933 voor het kanton Diksmuide-Nieuwpoort.

Als oorlogsvrijwilliger in 1914-1918 werd De Vleeschauwer luitenant, instructeur aan de school voor leerling-officieren te Gaillon (Frankrijk), om de zes maanden afgewisseld met frontdienst (1915-1917). Nadien stuurde hij, uit protest tegen het onrecht aan de Vlaamse IJzersoldaten, al zijn eretekens en de daaraan verbonden geldsommen, aan de regering terug.

Aanhanger van het politieke programma van Het Vlaamsche Front en volgeling van de ideeën van **Robrecht de Smet** in het weekblad *Vlaanderen* (1922-1933), duurde het tot aan de verkiezingen van 5 april 1925 vooraleer De Vleeschauwer in de nationalistische partijformatie in West-Vlaanderen naar voren trad. Hij koos de kant van **Jeroom Leuridan** en **Dries Devos** bij de totstandkoming van de West-Vlaamse tak van het **Katholiek Vlaamsch Nationaal Verbond** (KVNv). Het KVNv-programma had het niet alleen over het zelfstandigheidsstatuut van Vlaanderen, maar ook over aandachtspunten, welke De Vleeschauwer in de komende jaren gaande zou houden: een nieuwe culturele, sociale en economische orde die de verwezenlijking moest zijn van de katholieke solidariteitsleer. Hij kon **Joris van Severen** niet volgen in zijn nationaal-solidaristische visie en stond aldus dichter bij de ideeën van **Odiel Spruytte**.

In de politieke dissidenties en twisten tussen West-Vlaamse nationalistische groepen, vooral na 1928, bleef De Vleeschauwer een verzoenende rol spelen. Zo ook na de stichting van het **Verdinaso** op 6 oktober 1931. Aan het einde van dat jaar circuleerde een verklaring, ondertekend door een tweehonderd invloedrijke nationalistenvan, waarin aan een verzoeningscommissie mandaat werd gegeven om de ideologische eenheid in de provincie te herstellen. Tot die commissie behoorden **Berten Catry**, De Vleeschauwer, **Leuridan** en **Emiel Thiers**. Het

leidde evenwel tot niets: Van Severen was niet meer te overtuigen.

Na de verkiezingen van november 1932, toen de roep naar Vlaams-nationale eenheid steeds luider klonk, was De Vleeschauwer betrokken bij een poging van De Smet, op 18 februari 1933, ten huize van Edgard Muylle, waar Leuridan en Spruytte, maar ook René Lagrou en Leo Wouters aanwezig waren, in een ultieme poging tot eenheid. Ook deze vergadering leidde nergens toe. Een aantal onder deze deelnemers stapte over naar het **Vlaamsch Nationaal Verbond** (VNV) van Staf de Clercq. De Vleeschauwer bleef buiten de verscheurende keuze tussen Verdinaso en VNV en nam in 1934 de leiding op zich van het zieltogende *Jong Dietschland*. Hij schreef een aantal artikelen om de **taalgrensactie** van Flor Grammens te steunen, en een eigen katholieke, Vlaams-nationalistische solidariteitsleer te formuleren.

Tijdens zijn voordrachten ontwikkelde De Vleeschauwer deze solidariteitsleer rond de begrippen volk, rijk en continent. Dat bleef hij doen tijdens de Tweede Wereldoorlog, ook in het kader van de culturele **collaboratie** van de kunstenaarsgilden in West-Vlaanderen, die in 1940-1941 in het zog van het VNV georganiseerd werden en door Gaston Lambrecht geleid. Na de oorlog werd hij tot drie jaar gevangenis veroordeeld.

In 1928 publiceerde hij onder het pseudoniem van Naibh Pleimion een boek over de figuur van Niklaas Zannekin. Na de oorlog was De Vleeschauwer lid van de (tweede) **Zannekin-Werkgemeenschap**.

WERKEN: *Zannekin en de vrijheidsstrijd van het kustland 1283-1823*, 1928.

LITERATUUR: H.J. Elias, *25 jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, II-III, 1969; – P. Renard, *De ideologische en organisatorische problemen van het Vlaams-nationalisme in West-Vlaanderen 1919-1931*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1982; – P.J. Verstraete, *Odiel Spruytte*, 1990.

ILLUSTRATIE(S), zie: *Jong Dietschland* (1927-1933; derde rechts).

ROMAIN VANLANDSCHOOT*